

Verantwoording Landelijk Bestuur D66

Congres 115
's-Hertogenbosch

Voorzitter | Victor Everhardt

Sinds het online congres in november is er heel veel gebeurd in onze partij. In die periode waren honderden van onze leden bezig met het schrijven van programma's, het samenstellen van lijsten het voorbereiden van de verkiezingen voor de gemeenteraad. Landelijk werkten onze politici aan een nieuw regeerakkoord. En zochten we de juiste kandidaten om bewindspersoon te worden.

Inmiddels klinkt in veel gemeenten ons verkiezingsresultaat door in nieuwe colleges en drukken D66'ers hun stempel in nieuwe colleges. Dat is hoe wij werken aan vooruitgang van mensen. Met concrete resultaten.

Landelijk werken we ook vanuit het Landelijk Bestuur aan vooruitgang voor onze partij. D66-leden volgen inmiddels online trainingen in de online nieuwe D66 Academie. Onze internationale tak versterkt iedere dag de relaties tussen Europese liberale partijen. Bovendien organiseren we nu voor het eerst in twee jaar weer een écht fysiek congres.

Ik zie ernaar uit jullie te ontmoeten tijdens het congres. In deze verantwoording lees je meer over dat wat het Landelijk Bestuur het afgelopen half jaar heeft gedaan. Heb je vragen? Weet ons te vinden.

Victor Everhardt
Partijvoorzitter
landelijkbestuur@d66.nl

Van Tweede Kamerverkiezingen naar kabinetsploeg

Na de Tweede Kamerverkiezingen stond veel in het teken van de formatie. De voorzitter is hier namens de vereniging actief bij betrokken. Vlak voor kerst, na negen maanden formeren, heeft D66 samen met VVD, CDA en de ChristenUnie het nieuwe coalitieakkoord gepresenteerd. [Het coalitieakkoord](#) "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst" bevat de plannen voor de komende kabinetsperiode. Daarbij gaat het onder meer om het tegengaan van klimaatverandering, de aanpak van de stikstofcrisis, het bouwen van nieuwe betaalbare woningen, de verbeteringen in de gezondheidszorg, forse investeringen in onze veiligheid en het tegengaan van ondermijning. Het vergroten van kansengelijkheid en het tegengaan van discriminatie, het verbeteren van de bestaanszekerheid via het aanpakken van onevenwichtigheden op de arbeidsmarkt en het tegengaan van armoede en schulden. Het gericht verlagen van belastingen en het investeren in onze toekomstige welvaart via onderwijs en innovatie en een goed vestigingsklimaat voor ondernemers en bedrijven.

Over het coalitieakkoord zijn we met vele D66-leden online het gesprek aangegaan. In het nieuwe kabinet zijn zes D66-ministers en drie D66-staatssecretarissen aangetreden. Wij streefden naar een gebalanceerd team, mensen met politieke ervaring en mensen die hun sporen buiten de politiek in hun eigen vakgebied hebben verdiend. Een mooie mix van vrouwen en mannen, van mensen met verschillende achtergronden en verschillende generaties.

Hieronder nogmaals de [bewindspersonen](#) namens D66:

Sigrid Kaag; Minister van Financiën en vicepremier
Robbert Dijkgraaf; Minister van Cultuur, Onderwijs en Wetenschap
Rob Jetten; Minister voor Klimaat en Energie
Ernst Kuipers; Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Kajsa Ollongren; Minister van Defensie
Franc Weerwind; Minister voor Rechtsbescherming
Alexandra van Huffelen; Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering
Gunay Uslu; Staatssecretaris Cultuur en Media
Hans Vijlbrief; Staatssecretaris Mijnbouw

Bestuurslid inclusie en diversiteit

De afgelopen maanden was ook de periode waarin de verkiezing voor een bestuurslid inclusie en diversiteit is voorbereid. Het profiel is opgesteld en aan de hand van de vastgestelde profielen worden de kandidaten door de Landelijke Talentencommissie beoordeeld op de mate waarin zij voldoen aan het profiel. Deze werkwijze hanteren we sinds twee jaar voor LB-leden en de landelijke/Europese lijsttrekkers. Met elke kandidaat wordt ook een integriteitsgesprek gevoerd. Deze bevindingen worden gedeeld met de leden. De voorzittersverkiezing gaat per e-voting en de andere Landelijk Bestuur functies verkiezen we op het congres.

Integriteit, verantwoord gedrag en een veilige vereniging voor iedereen

De voorzitter heeft integriteit in portefeuille. Iedereen moet zich veilig kunnen voelen bij D66. Mochten zich problemen voordoen, dan is veel op te lossen door een goed en veilig gesprek. Dat laat de dagelijkse praktijk zien. Maar er kan ook sprake zijn van ongewenste omgangsvormen of een andere (mogelijke) integriteitsschending waarbij dat lastiger is. Dan is het belangrijk dat je je verhaal kwijt kan en er waar nodig een onderzoek opgestart kan worden. Dat kan binnen onze partij op verschillende plekken en in alle veiligheid. Om dit te borgen is veel in gang gezet in het afgelopen jaar. En is de commissie Integriteitsonderzoeken half januari officieel van start gegaan. Dit is een van de belangrijke verbeteringen die we hebben doorgevoerd na het BING-rapport.

Commissie Integriteitsonderzoeken

Als Landelijk Bestuur hechten we eraan dat integriteitszaken zorgvuldig worden opgepakt binnen de vereniging en daarom hebben we de Commissie Integriteitsonderzoeken ingesteld. De Commissie Integriteitsonderzoeken is een onafhankelijke commissie die meldingen over mogelijke integriteitsschendingen of ongewenst gedrag kan onderzoeken.

In juni 2021 zijn het document met de inrichting van de Commissie Integriteitsonderzoeken en het profiel voor de leden van de Commissie vastgesteld. Ook is de voorzitter van de Commissie Integriteitsonderzoeken, Francine Giskes, benoemd door het LB. In september zijn de overige acht leden van de Commissie benoemd door het LB. De Commissie is na de benoeming aan de slag gegaan met het opstellen van een protocol over het doen van onderzoek na een integriteitsmelding. Het protocol is opgesteld in samenwerking met het Bureau Integriteit (BING) en twee medewerkers van het Landelijk Bureau.

Het onderzoeksprotocol is 18 januari vastgesteld door het Landelijk Bestuur. Aan de hand van dit protocol worden integriteitsmeldingen door de commissie Integriteitsonderzoeken behandeld. Het protocol is uiterst secuur tot stand gekomen, periodieke evaluatie kan uiteraard tot wijzigingen leiden.

Team Verantwoord Gedrag

[Het Team verantwoord gedrag](#) (TVG) adviseert de vereniging proactief, gevraagd en ongevraagd over verantwoord gedrag. Het treedt stimulerend op, vooral vanuit het

oogpunt van positieve nudging, signaleert waar zaken beter kunnen/moeten en doet aanbevelingen voor de wijze waarop dit kan gebeuren. Dit gebeurt onder het voorzitterschap van Winnie Sorgdrager, jurist, oud-minister en Minister van Staat. Het Team Verantwoord Gedrag gaat sinds het 1^e kwartaal van 2022 langs afdelingen en fracties en gaat samen met hen in gesprek over [de Grondslagen van Goed Gedrag](#). Door corona is deze toer langs afdelingen enkele maanden later gestart dan gepland. De komende periode zal Team Verantwoord Gedrag dit blijven doen. Ook op dit congres is er aandacht voor integriteit in een van de aangeboden subsessies.

Berichtgeving in de media en het BING-onderzoek

De bovenstaande verbeteringen die we sinds 2021 hebben doorgevoerd waren nodig, onder meer omdat niet is voorkomen dat opeenvolgende besturen in 2015/2016 en 2021 geen goede afweging hebben gemaakt. Vaststaat dat er door D66 als werkgever niet goed is gehandeld. In 2015/2016 niet en tot voor kort niet. We hebben een verkeerde inschatting gemaakt. Dat is vooral pijnlijk voor de betrokken vrouw. Daarnaast is het ook pijnlijk voor ons als bestuur. En voor de partij als geheel. Ik wil hier daarom nogmaals nadrukkelijk – ook namens het bestuur – mijn excuses maken aan haar en aan jullie, de leden van D66. Het spijt me dat we dit niet beter hebben gedaan.

Over dit alles zijn we op 15 mei in gesprek gegaan met een grote groep leden. Voor de organisatie van dit ledengesprek hebben we een beroep gedaan op de input van leden. Zowel op mensen die verzocht hadden om de ledenbijeenkomst als de diverse netwerken in de partij. Omdat er veel verschillende behoeften waren, hebben we die ook gestaafd via vragenlijsten voor deelnemers. Op deze manier konden we een zo passend mogelijke bijeenkomst organiseren.

[Op onze website](#) lees je mijn inleiding van de dag. Daarin vind je ook meer over hoe we als Landelijk Bestuur zijn omgegaan met deze situatie en de verbeteringen die we willen doorvoeren. De komende tijd zetten we dit gesprek op verschillende plekken binnen de vereniging en de partij voort.

Het nieuwe strategisch plan

Het Landelijk Bestuur heeft samen met leden gewerkt aan een strategisch plan voor de komende jaren. **“D66 waar iedereen mee kan doen”**

Er zijn vijf implementatietrajecten geformuleerd die invulling geven aan het strategisch plan “D66 waar iedereen mee kan doen”:

1. Inclusieve vereniging,
2. Meedoen in de partij,
3. Verbinding van D66 met de samenleving vergroten en verstevigen,
4. Talentontwikkeling van leden en
5. Professionele en bruisende vereniging.

Deze trajecten geven de accenten aan die wij de komende jaren zullen leggen in de doorontwikkeling van onze partij en vereniging. De uitvoering zelf is niet in beton gegoten, maar zal in samenspraak met de leden de komende jaren verder worden vormgegeven.

Diversiteit en inclusie is de eerste pijler van het D66 strategisch plan 2022-2026. Hier zijn we dan ook al mee begonnen. Ook op dit congres zal hier een sessie over zijn.

Voor mij is er sprake van inclusie, wanneer mensen zich als lid van de vereniging gewaardeerd en welkom voelen. We willen een inclusieve vereniging zijn waarin iedereen meedoet, meepraat en meebeslist. Ik ben ervan overtuigd dat meer diversiteit en inclusie de kwaliteit van samenwerking en besluitvorming verbetert.

Vereniging & Opleiding | Wietske Veltman

De gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 zijn achter de rug. D66 had als doelstelling om in zoveel mogelijk gemeentes mee te doen. Mede door de gigantische inzet van alle deelnemende afdelingen is ons dit gelukt!

In voorbereiding op de verkiezingen zijn alle afdelingen die deelgenomen hebben ondersteund in het voorbereiden van de indiening bij het hoofdstembureau in iedere gemeente. Een onzichtbaar, maar essentieel onderdeel in aanloop naar de verkiezingen. Daarnaast zijn afdelingen voorzien van coaches wanneer daar behoefte aan was.

Over het hele land heen zijn er nu meer D66-raadsleden dan in 2018. Op dit moment lopen veel coalitieonderhandelingen nog waarbij D66 ook aan tafel zit. Daar waar D66 de grootste partij is geworden hebben we ervaren informateurs ingezet. Daarnaast hadden we veel coaches klaar staan op plekken waar dit gewenst was. Daags na de gemeenteraadsverkiezingen heeft het Landelijk Bestuur, samen met enkele Tweede Kamerleden een duidingsdag gehouden voor de lijsttrekkers vanuit verschillende gemeenten.

Het doel om in zoveel mogelijk gemeentes mee te doen, zetten we voort naar de volgende gemeenteraadsverkiezingen in 2026. Dit doen we met het zogeheten witte-vlekkenplan. De komende jaren gaan we deze afdelingen verder versterken, zodat deelname aan de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 mogelijk wordt.

Richting PS2023 en EK2023

Ondertussen zijn ook de processen in aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen van maart 2023 en de Eerste Kamerverkiezing in mei 2023 al in volle gang. Regionale lijsttrekkers worden dit voorjaar gekozen en op het Congres in juni stellen we met elkaar de profielen vast voor de kandidaat-Eerste Kamerleden en lijsttrekker.

Opleidingen en trainingen

Naast alle verkiezingen, zet D66 zich ook vol in op trainingen en ontwikkeling. Als D66 zetten we ons in op een leven lang leren. We investeren in het blijvend ontwikkelen van onze leden. Dit doen we bijvoorbeeld via onze D66 Academiedag waarvan in mei de eerste editie plaats vindt. Deze eerste editie zetten we met name in op het trainen van onze (nieuwgekozen) raadsleden en fractievoorzitters in de gemeenteraden. Daarnaast is er een programma gericht op verenigingsbestuurders; leden van de regionale lijstadviescommissies en geïnteresseerden voor het Statenlidmaatschap. In het najaar vindt er een 2^e Academiedag plaats. Voor (nieuwe) wethouders volgt er een apart trainingsmoment rond de zomer.

In het kader van een leven lang leren hebben we ook verschillende online trainingsmodules ontwikkeld, onder andere op het gebied van onderhandelen en gemeentefinanciën. We blijven dit aanbod uitbreiden en vernieuwen.

Een inclusieve vereniging

In 2022 zetten we als vereniging in op met name de eerste twee speerpunten uit het strategisch plan, te weten een *inclusieve vereniging* en *meedoen in de partij*. Op het gebied van de inclusieve vereniging zijn de eerste stappen gezet, zoals ook te zien is in het vele werk vanuit de portefeuille van het projectbestuurslid Diversiteit & Inclusie. Op dit gebied zijn ook al gesprekken gevoerd met de talentscouts, landelijk en regionaal, binnen de partij. Dit zal de komende jaren de nodige aandacht blijven krijgen.

Over de implementatie van het strategisch plan hebben we inmiddels een eerste gesprek gehad met de regiovoorzitters. Dit doen we met elkaar, als vereniging. Met de G7 en de

Netwerken voeren we op korte termijn eenzelfde overleg. Ook is er meer samenwerking tussen de Landelijke Talentencommissie en de regionale talentscouts.

Daarnaast lopen we inmiddels vooruit op een aantal zaken die later in het jaar gaan spelen, te weten het nieuwe toptalentprogramma van D66. Dit programma zal aan het einde van 2022 gestart worden. Ook is er een begin gemaakt met de Commissie impactvolle functies. D66 heeft hiermee de ambitie om haar vertegenwoordiging op impactvolle maatschappelijke functies professioneler aan te pakken. Uitgangspunt hierbij is het uitdragen en verbreden van de D66 idealen en zo bij te dragen aan een inclusieve samenleving en meer kansengelijkheid. De gedachte is dat door het creëren van netwerken waar politiek en het maatschappelijk middenveld samenkomen we enerzijds het D66 geluid versterken en aan de andere kant D66'ers interessante kansen bieden.

In veel gemeentes waar een burgemeesterswissel plaats vindt, zijn vacatures *on hold* gezet vanwege de verkiezingen. Nu deze voorbij zijn, komen er vele vacatures vrij. De burgemeesterscommissie van D66 helpt D66'ers in het coachen rondom de sollicitatieprocedure. Het zou mooi zijn om in een aantal gemeentes een burgemeester van D66-huize te mogen leveren.

Diversiteit en Inclusie | Shermin Amiri

Een van de kerndoelen uit het Strategisch plan is *Inclusieve vereniging*. Op dit gebied zijn de afgelopen maanden al de nodige stappen ondernomen. Op basis van de slotverklaring en een werkplan hebben er gesprekken plaatsgevonden met o.a. de G7-afdelingen over wat we nu verstaan onder Diversiteit & Inclusie. De G7 afdelingen hebben inmiddels ook een aanspreekpunt op dit onderwerp aangesteld binnen hun besturen. Afspraken met de 100+ afdelingen zullen later dit jaar volgen.

Training en ontwikkeling is voor D66 natuurlijk een belangrijk middel. Het is een speerpunt waar we met z'n allen aan werken. Daarom zijn we begonnen met het trainen van zogenaamde ambassadeurs. De ambassadeurs zullen Diversiteit & Inclusie ook uitdragen binnen de partij en kunnen later hierop ook trainingen geven. Inmiddels vinden er ook trainingen plaats op het gebied van Diversiteit & Inclusie binnen afdelingen. Voor het zomercongres zullen alle G7 afdelingen al getraind zijn. Ook de D66-netwerken hebben inmiddels een training gehad. En ook online zitten we niet stil. Er wordt op dit moment gewerkt aan een online module met onderwerpen als implicit bias, microaggressies en deep democracy. Bovendien worden er op de D66 Academiedagen ook trainingen over Diversiteit & Inclusie aangeboden. Daarnaast is in het startpakket voor nieuwe raadsleden ook een onderdeel Diversiteit & Inclusie toegevoegd.

De afgelopen maanden is er samen met een werkgroep hard gewerkt aan de totstandkoming van een Kompas Inclusie. Met behulp van deze werkgroep hebben we de contouren en uitgangspunten voor dit Kompas kunnen formuleren. Dit heeft geleid tot een viertal rondetafelgesprekken met verschillende leden – van een half jaar lid tot bewindspersoon. Het Kompas Inclusie wordt op aankomend zomercongres gepresenteerd in een subsessie.

Binnen het Landelijk Bureau is afgelopen najaar een projectleider diversiteit en inclusie aangesteld op het Landelijk Bureau. Deze leest bijvoorbeeld mee met het nog inclusiever maken van vacatureteksten. Maar ook houden we oog voor de toegankelijkheid van bijvoorbeeld onze Congressen. D66 heeft bovendien als enige partij het verkiezingsprogramma en het regeerakkoord in begrijpelijke taal geschreven.

Het strategisch doel van Diversiteit & Inclusie zal de komende jaren extra aandacht blijven krijgen binnen onze partij.

Het projectbestuurslid Diversiteit & Inclusie is ook betrokken bij het dragen en uitrollen van het strategisch plan binnen de vereniging. Samen met het bestuurslid Communicatie is er periodiek overleg met een adviesgroep die heeft geholpen met de totstandkoming van het strategisch plan. Deze adviesgroep kan, op verzoek van afdelingen of regio's, meedenken over manieren om onderdelen van het strategisch plan binnen de afdeling/regio te implementeren. Onlangs heeft hierover al een gesprek plaatsgevonden met de regiovoorzitters. Met de G7 en de netwerken volgen gesprekken dit voorjaar.

Communicatie & Werving | Hester Duursema

Het afgelopen jaar hebben we enorme stappen gemaakt op het gebied van professionalisering van onze campagne, communicatie, digitalisering en werving. Zo kunnen campagnevrijwilligers steeds meer verschillende campagne-uitingen maken met de brandportal. We zijn er - ondanks corona - in geslaagd om actief met de vereniging in contact te zijn door middel van vele studiosessies en andere contactmomenten. Doorontwikkeling van onze (online) marketingactiviteiten en de website zijn in volle gang en doordat het goed gaat met werving voor leden en fondsen kunnen we stellen dat D66 ertoe doet.

Begin dit jaar was de formatie rond. Vanuit Campagne & Communicatie hebben we veel gedaan om het D66-geluid hierin naar voren te laten komen. Extern samen met de fractie. Intern ook door leden de mogelijkheid te bieden mee te praten. Dat begon al ruim voor het akkoord door middel van online formatiesessies vanuit de studio. Ook hebben we leden en geïnteresseerden via nieuwsbrieven op de hoogte gehouden. Er is ook veel inspraak geweest vanuit de vereniging. Bijvoorbeeld tijdens de grote formatiebijeenkomst met subsessies op tal van onderwerpen.

Nu de gemeenteraadsverkiezingen voorbij zijn kunnen we met trots terugkijken op een grote mediacampagne. Voor elke gemeente, met ieder een eigen budget, was er maatwerk op inkoop van outdoor, print en online. De ondersteuning vanuit het Landelijk Bureau was zeer intensief. Dagelijks werden tientallen verzoeken verwerkt om uiteindelijk 180 campagnes te begeleiden.

Op het gebied van digitale innovatie heeft de vereniging niet stil gezeten. De nieuwe website is in korte tijd bij meer dan 200 gemeenten gelanceerd. De frequentie van content is wederom significant verhoogd en door onze digitale strategie weten we steeds beter de D66-overweger te bereiken. Alhoewel de nieuwe websites goed worden ontvangen is doorontwikkeling nog in volle gang. Hierdoor verstevigen we onze positie als 'digitale koploper' van alle politieke partijen.

Historisch gezien worden er tijdens gemeenteraadsverkiezingen minder nieuwe leden aangetrokken. Toch zien we een positieve trend in ledenaantallen. Het introductietarief speelt hierin een belangrijke rol. Veel mensen kunnen op een laagdrempelige manier kennismaken met de partij. Komende periode willen we introductie-leden overtuigen om aangesloten te blijven.

We zijn veel in contact met de vereniging via allerlei kanalen. Bijvoorbeeld de website en sociale media, zoomsessies vanuit de studio, de Democraat en via nieuwsbrieven. We spraken veel over actualiteiten, ledenbijeenkomsten en de campagne. Waar we snakken naar fysieke bijeenkomsten met de vereniging, om elkaar weer te zien, blijft mailen een belangrijke pijler om in contact te blijven. Met leden en een groeiend aantal geïnteresseerden. Een hoog percentage opent en bekijkt onze nieuwsbrieven. De frequentie en aantal abonnementen op maillijsten is een proces wat we continu

optimaliseren. We streven naar een 'ideaal lidmaatschap' op maat. Leden die bijvoorbeeld meer inhoudelijk nieuws willen ontvangen kunnen dit aangeven in hun profiel.

De afgelopen twee jaar hebben we onszelf bewezen als makers van digitale congressen. Voor Congres 114 moesten we in slechts enkele dagen het gehele programma omgooien om er een digitaal evenement van te maken. Het aantal kijkers van een digitaal congres is lager dan het verwachte aantal bezoekers. Daarom kijken we uit naar komende zomer. Dan kunnen we weer een fysieke ledenbijeenkomst organiseren op grote schaal: Congres 115 in 's-Hertogenbosch.

Belangrijker dan voorheen is het werven van extra kleinere giften. De website heeft een nieuwe module gekregen om spaarplannen en allerlei initiatieven te starten. Dit kan op zowel de landelijke- als op alle lokale websites. De komende periode willen we afdelingen stimuleren om deze module te blijven gebruiken -ook na verkiezingstijd. Daarnaast hebben we het afgelopen jaar succesvol geïnvesteerd in het werven van structureel grotere giften (vanaf € 1.000). Dit zullen we komende periode continueren. D66 heeft zich altijd strikt gehouden aan de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP) en maximaal transparant over onze (grote) giften. Daarom is er besloten om per direct geen giften meer aan te nemen van boven de €100.000. Dit in verband met het giftenplafond.

Door corona en de veranderde wereld om ons heen was de afgelopen periode niet altijd wat we in gedachte hadden een jaar geleden. Toch zijn er bergen verzet en kunnen we met trots terugkijken op de campagne. Met een steeds groeiend aantal campaigners verspreiden we steeds efficiënter en professioneler ons progressieve geluid door heel het land. Met nieuwe websites, verbeterde nieuwsbrieven, uitgebreide brandportal en professionele communicatie- en campagnematerialen, hebben we gewerkt aan onze naamsbekendheid en onze positie verder verstevigd.

Internationaal Secretaris | Maartje Jansen

De ontwikkelingen in Oekraïne staan vanzelfsprekend sinds februari 2022 hoog op de agenda van D66 Internationaal. We houden direct contact met de partners die met onze steun projecten uitvoeren en politiek via de ALDE Party.

Door verscherpte coronamaatregelen in veel doellanden werd het trainingswerk op locatie aan het eind van 2021 en begin 2022 weer afgeschaald. Waar dat kon bleven conferenties en trainingen fysiek plaatsvinden. Waar niet werd overgeschakeld op hybride of online. Dit gold ook voor de jaarlijkse D66 Day of the Middle East, die noodgedwongen in aangepaste vorm werd uitgevoerd, enkel in Jordanië. Voor 2022 wordt dit evenement dit jaar naar voren gehaald.

De focus van het trainingswerk D66 Internationaal blijft op (Oost-)Europa en de MENA-regio (Midden-Oosten en Noord-Afrika). Het EU Mentorship programma, waarin politici uit de Westelijke Balkan zich verdiepen in EU-toetreding, is succesvol georganiseerd met het European Liberal Forum. In 2022 wordt dit programma vervolgd. Ook zorgde D66 Internationaal in december dat vertegenwoordigers van de Bosnische partij Nasa Stranka de Van Mierlo Stichting en beleidsmedewerkers in de Tweede Kamer bijpraatten over de ontwikkelingen op de Westelijke Balkan. Hieraan werd nog verder verdieping gegeven door het organiseren van een bezoek van de Bosnische delegatie in maart 2022.

Ook het door o.a. D66 Internationaal ondersteunde Women Empowerment Programme van het Africa Liberal Network kende in november 2021 een mooi einde in Kaapstad met presentaties van politiek zeer talentvolle vrouwen. Ook dit programma wordt met een aangepaste focus in 2022 verder ontwikkeld. Het laatste *Idee* magazine van 2021 werd met steun van D66 Internationaal – met dank aan hoofdredacteur Afke Groen – een

prachtige editie, met als thema 'Verzet'. De Engelstalige artikelen, met bijdragen uit ons internationale netwerk, zijn gebundeld verder verspreid onder partners.

In Europa nam een delegatie van D66 in december 2021 deel aan de ALDE Party Council. Van onze Europese zusterpartijen ontvingen we begin 2022 veel verzoeken tot uitwisseling en het delen van kennis. Zo sparden we o.a. met Progressive Slovakia (Slowakije) over lokale campagnes, kwamen o.a. NEOS (Oostenrijk), FDP (Duitsland) en Venstre (Noorwegen) met een delegatie op bezoek en zorgden we dat D66 vertegenwoordigers aan internationale debatten, trainingen en conferenties deel konden nemen.

Politiek secretaris | Nadia Arsieni

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 publiceerden de Permanente Programmacommissie (PPC) en de Mr. Hans van Mierlo Stichting verschillende ondersteunende documenten voor de lokale programmacommissies. Ook zijn diverse trainingen aangeboden in samenwerking met Vereniging & Opleidingen over het gedachtegoed van D66 voor lokale politici. Op dit moment wordt de PPC in gereedheid gebracht om zich te richten op twee grote projecten: het programma voor de Europese Parlementsverkiezingen van 2024 en de voorbereidingen voor een nieuw programma voor volgende Tweede Kamerverkiezingen. Hiertoe is de Groningse gedeputeerde Fleur Gräeper-van Koolwijk aangesteld als voorzitter van de PPC.

Naar aanleiding van de motie 'Nieuw Leiderschap' heeft het landelijk bestuur het initiatief genomen een commissie op te starten die het concept nieuw leiderschap verder zal uitwerken. Deze commissie bestaat uit een diverse groep actieve D66'ers, ondersteund door een projectsecretaris die is ondergebracht bij het Landelijk Bureau. De commissie zoekt het gesprek met leden en experts en zal diverse (online) bijeenkomsten organiseren om met leden van gedachten te kunnen wisselen. Tijdens het congres in juni wordt een tussenstand van de ideeën besproken met leden, waarna een definitief product volgt voor de zomer.

Na vorig jaar verschillende succesvolle bijeenkomsten te hebben georganiseerd met de besturen van de thema-afdelingen zijn we tot de conclusie gekomen dat thema-afdelingen meer de plek van netwerken in onze vereniging moeten innemen. Hieruit zijn destijds verschillende wijzigingsvoorstellen voortgekomen die tijdens het congres in november 2021 behandeld hadden moeten worden, maar die zijn verplaatst naar het congres in juni 2022.

Penningmeester | Rob Meijer

De penningmeester is verantwoordelijk voor de financiën van de vereniging D66, Stichting Internationaal Democratisch Initiatief, en de Mr. Hans van Mierlo Stichting, en fungeert ook als bestuurslid personeel.

Het grootste project van het afgelopen jaar, ook op financieel gebied, was de campagne voor de Gemeenteraadsverkiezingen. Het was een enorme campagne en het is indrukwekkend om te zien hoeveel werk er is verzet door iedereen in de vereniging. Het resultaat was er dan ook naar. Op veel plekken hebben we het zetelaantal kunnen behouden en doen we mee in nieuwe colleges. Ten tijde van de verkiezingen is er regelmatig overleg geweest met het campagneteam om de actuele campagnebegroting te bespreken.

Gedurende het jaar is er tussen de penningmeester en de leden van Financiële Commissie geregeld contact. Zij vervullen een uitstekende rol: ze voorzien de penningmeester van gevraagd en ongevraagd advies, altijd in een zeer constructief-kritische houding.

Indachtig de opmerkingen die het congres eerder heeft gemaakt bij de behandeling van het voorstel Duurzame partijfinanciën, zijn we in gesprek met de penningmeesters van afdelingen om hier een vervolg aan te geven. De penningmeester van het Landelijk Bestuur is in gesprek met penningmeesters/ afdelingen/ geïnteresseerde leden en de werkgroepen die eerder betrokken waren bij dit project. Streven is om bij het najaarscongres met een hernieuwd voorstel te komen.